

tant de la pagesia: arrencar suro, caçar ...

El llibre segueix l'itinerari del procés d'elaboració del carbó: el bosc, la pila de llenya ...

És un llibre que versa sobre l'home i la feina, i els autors n'expliquen amb detall tot el procés. Cada capítol està exemplificat amb extenses citacions biogràfiques d'autors coneguts, com ara Prudenci Bertrana, o d'altres més desconeguts que expliquen la crònica d'una experiència personal.

També hi ha moments per a la

rondalla i per a la poesia, aspectes que arrodoneixen la idea d'una visió local molt popular del carboneig.

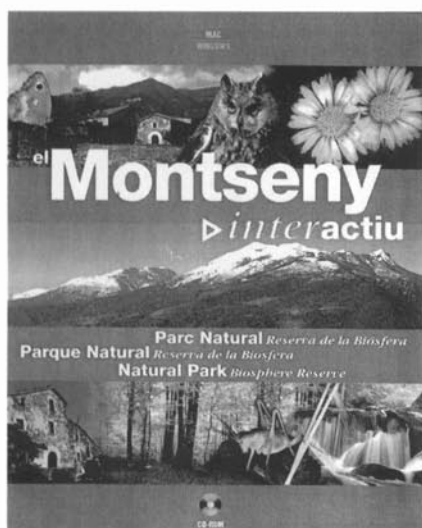
La publicació gaudeix d'una àmplia il·lustració fotogràfica de gran format que descriu la feina de la tala de la llenya i les eines. Rememora l'esforç humà i evoca la bellesa del bosc. És un treball etnològic amb un caràcter marcadament didàctic i molt clar.

Correspon a un manual de lectura accessible i de divulgació que desvetlla l'interès i la curiositat. Els autors ens apropen al temps del carbó amb rigor i amb un cert

deix de nostàlgia.

El carboneig és un treball antic que la modernitat tecnològica i els nous models de treball i de vida contemporanis han arrecerats progressivament a l'àmbit del desús i de l'oblit.

No obstant això, els autors no s'han volgut resignar a la pèrdua d'aquest coneixement; i com que encara hi ha carboners vius, han recollit el saber de l'ofici en aquest manual com una eina de lectura i de consulta perquè no es dissolgui com el fum del carbó en el temps.

Montseny interactiu, CD Rom

Jordi Bartolomé, coordinador
Ed. Proa, Enciclopèdia Catalana
Barcelona, 1996

Ressenya

Èlia Montagud i Blas

La irrupció de la informàtica en el món editorial és un fet relativament nou a casa nostra. Podem destacar les iniciatives dels primers discs compactes interactius de l'editorial Anaya i del Grupo Zeta amb títols dedicats inicialment a un públic infantil i juvenil. Més tard s'ha incorporat

a aquest món l'Enciclopèdia Catalana, que ja compta amb una bona col·lecció de diccionaris.

Ara bé, cal tenir present que els mitjans informàtics, si bé permeten una presentació nova dels continguts, no comporten, en canvi, l'aparició de nous continguts.

L'atractiu més gran rau segurament en la possibilitat de transmetre, d'interpretar i d'emma-gatzemar la informació: imatges, sons i text alhora i d'una manera diferent.

En aquest cas, el *Montseny interactiu*, editat per Ed. Proa, d'Enciclopèdia Catalana, i amb la col·laboració de la Universitat Autònoma de Barcelona i de la Diputació de Barcelona, n'és un bon exemple.

Si es volia fer un tempteig de col·lecció de discs CD interactius entre la divulgació naturalista i els atractius turístics i excursionistes, el Montseny era el subjecte ideal per a l'experiment, vistes les seves característiques de situació, de dimensions i de popularitat.

L'obra s'estructura en deu apartats: clima i aigua, geologia, vegetació, fauna, història, equipaments, activitat humana, itineraris, ecosistemes i informació del Parc. Aquests grans blocs es ramifiquen en diferents apartats i subapartats, i es relacionen, en alguns aspectes, els uns amb els altres. La consulta de la informació s'efectua mitjançant les operacions habituals de navegació d'aquest tipus de programes; també hi ha la possibilitat d'imprimir les fitxes consultades.

El primer apartat, titulat "Clima i aigua", és un repàs de la climatologia i de la hidrologia del massís; conté igualment referències als fenòmens meteorològics principals i al complex tema de l'aigua i dels seus usos. Inclou també els climogrames de quatre localitats del massís: el Vilar de la Castanya, el Turó de l'Home, Sant Celoni i Gualba.

L'apartat de geologia es divideix en quatre subapartats: roques i minerals, fòssils, fenòmens geològics i història geològica. Les imatges inclouen mapes geològics, mostres de roques, minerals i fòssils, i esquemes d'estructures del sòl.

Els diferents ambients vegetals presents al massís formen el que probablement és l'apartat més complet del conjunt. Es fa una descripció florística de cada ambient —prats, landes i matollars, vegetació rupícola, pinedes i brolles, vegetació de ribera, fage-des, alzinars i suredes, rouredes, vegetació ruderal i arvense— que inclou algunes de les espècies més característiques. La connexió amb el bloc d'ecosistemes permet relacionar la vegetació amb altres components del paisatge, com ara la fauna o l'activitat humana; aquesta possibilitat afegeix dinamisme i flexibilitat a les consultes.

L'apartat de fauna també s'organitza en ambients i permet veure una informació breu i una fotografia (que a vegades podria ser molt millor) dels animals més representatius de cada ambient. La història dels pobles que formen part del massís és segurament el capítol més superficial de tota l'obra. S'estructura en quatre períodes: la prehistòria i el període antic —amb vuit referències—, l'edat mitjana —amb unes quaranta referències—, els segles XV al XIX —amb divuit referències— i el segle XX —amb nou referències. Els continguts estan il·lustrats amb imatges que moltes vegades són insuficients. Així, per exemple, en l'espai dedicat a l'arqueologia i a la pre-

història només apareixen fotografies dels jaciments en el seu conjunt i no es pot accedir a cap detall ni als materials procedents d'aquests jaciments.

Els equipaments s'han classificat en centres d'informació (set), centres pedagògics (vint-i-cinc) i càmper (cinc). La informació de cada centre és accessible a partir d'un mapa o bé a partir de la tipologia.

Un dels apartats més pràctics i entretinguts és el dels itineraris. Les deu possibilitats que s'ofereixen abasten temàtiques tan diverses com un itinerari geològic, un itinerari ornitològic i excursions de dificultat i de durada diverses.

La informació que apareix en l'apartat dels ecosistemes inclou una miscel·lània de dades faunístiques i de vegetació, també consultable des dels apartats corresponents.

Finalment, l'apartat d'informació del Parc conté una bona tria d'algunes dades interessants sobre el Montseny: dades geogràfiques, objectius i gestió del Parc natural, cronologia i altres informacions. En la secció dedicada als equipaments públics, la relació és prou completa, tot i que hi hem detectat algunes imprecisions (de poca importància).

En conjunt, es tracta, doncs, d'una obra interessant, entretinguda i suggestiva que permet un apropament diferent a la muntanya del Montseny.